

LAKIALOITE 80/2006 vp

Laki arvonnalisäverolain 85 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Ruoan arvonnalisäveron alennus on sosiaalisempi ja oikeudenmukaisempi veron kevennys kuin valtiontalouden kannalta samansuuruinen kaikkiin tuloluokkiin kohdistuva tasaprosenttinen tuloveron kevennys. Ruoan arvonnalisäveron alennus hyödyttää pienituloisia selkeästi enemmän kuin tuloveroihin toteutettu 0,44 prosentin kevennys. Mediaanitulon alapuolella elävät pienituloiset hyötyisivät ruoan arvonnalisäveron alennuksesta noin 150 miljoonalla eurolla — siis isommalla summalla kuin hallituksen panostus omaan köyhyyspakettiin. Ruoan arvonnalisäveron alennuksesta suhteellisesti eniten hyötyisivät pienituloiset lapsiperheet ja erityisesti yksinhuoltajataloudet.

Aikaisemmin on ollut eriäviä käsityksiä siitä, kuinka suuressa määrin ruoan arvonnalisäveron kevennys alentaisi hintoja. Mutta Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen ja Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen yhteisen tuoreen tutkimuksen mukaan veronkevennyksestä 80 prosenttia näkyy hintojen alenemisena. Näin ollen hyöty arvonnalisäveron kevennyksestä on ihmisten arjen kannalta merkittävä. Lisäksi alennuksesta hyötyisivät kaikki toimijat tuottajasta kuluttajaan.

Siksi tässä aloitteessa esitetään elintarvikkeiden arvonnalisäveron alentamista 17 prosentista 12 prosenttiin. Veron alennus laskee tuoreen arvion mukaan ruoan kuluttajahintoja noin 3,5 prosenttia ja kuluttajahintaindeksi yhteensä noin 0,5 prosenttia. Kuluttajien reaalitulot ja yksityinen kulutus kasvavat myös noin 0,5 prosenttia.

Tutkimuslaitosten arvion mukaan veronalennuksesta aiheutuisi valtiontaloudelle vuositasol-

la 470 miljoonan euron verotulojen menetys. Verokertymän kannalta on kuitenkin merkittävää, että arvonnalisäveron alennus on omiaan turvaamaan kotimaisen elintarviketuotannon nykyisten työpaikkojen säilymistä. Tutkimuslaitosten arvion mukaan veronalennus myös kasvattaa bruttokansantuotetta ja työllisyyttä noin 0,25 prosentilla. Siksi selvitysten tekijöiden mukaan julkisen sektorin verotulot itse asiassa lisääntyvät tällöin noin 150 miljoonalla eurolla ja ruoan arvonnalisäverotuksen nettokustannus on vuositason noin 320 miljoonaa euroa. Summa on vähäinen, jos sitä verrataan tällä hallituskaudella toteutettuihin veronalennuksiin. Pelkästään ansiotulojen verotusta on pääministeri Vanhasen hallituskaudella kevennetty runsaalla kahdella miljardilla eurolla, eivätkä nämä alennukset ole helpottaneet kansaneläkeläisten, pitkäaikaistyöttömien, opiskelijoiden ja pienituloisten asemaa, kuten ei myöskään hallituksen läpi ajama varallisuusverosta luopuminenkaan.

Tässä aloitteessa ehdotetaan veronkevennyksen voimaantuloajankohdaksi 1.6.2007, mikä antaa elintarvikeketjulle mahdollisuuden varautua hinnoittelussa, ohjelmistoissa ja kassapäätöksissä alempaan verokantaan. Esityksemme nettokustannus vuonna 2007 on vain 160 miljoonaa euroa. Esityksen rahoittamista helpottaa myös se, että valtiovarainvaliokunnassa kuultujen asiantuntijoiden mukaan tämän ja ensi vuoden taloudellinen kehitys on odotettua parempi ja vuodeksi 2007 ennakoitujen verotulot ylittyvät.

Myös Vasemmistoliiton vaihtoehtobudjetissa pidetään elintarvikkeiden arvonnalisäveron kevennystä aiheellisenä. Samanaikaisesti tämän eh-

dotuksen kanssa ehdotamme varallisuusveron ottamista uudelleen käyttöön. Siten Suomen rikkaimmat osallistuisivat yhteiskunnan menojen kattamiseen myös varallisuutensa perusteella.

Kiinnitämme tässä yhteydessä huomiota myös siihen seikkaan, että esittämämme elintarvikkeiden arvonlisäverokannan alentaminen heikentää ravintoloiden ja ruokaloiden asemaa. Eri-tyisesti se saattaa heikentää työmaaruokailun

kilpailukykyä. Tästä syystä pidämme tärkeänä, että hallitus etsii keinoja tämän tilanteen oikaisemiseksi siten, että myös ravintolapalveluiden arvonlisäverotusta on jatkossa mahdollista tarkistaa alaspäin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

arvonlisäverolain 85 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 85 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laeissa 1265/1997 ja 1071/2002, seuraavasti:

85 §

Seuraavien tavaroiden myynnistä, yhteisö-hankinnasta, siirrosta, varastointimenettelystä ja maahantuonnista suoritettava vero on 12 prosenttia veron perusteesta:

1) ruokatavara, juoma ja muu sellaisenaan ihmisen nautittavaksi tarkoitettu aine sekä niiden raaka-aine ja niitä valmistettaessa tai säilöttäessä käytettävä mauste, säilöntäaine, väri- ja muu lisäaine (*elintarvike*);

2) rehu ja rehuseos sekä niiden valmistuksessa käytettäväksi tarkoitettu raaka- ja lisäaine, eläinten ruokana käytettävät teollisuuden jätteenneet sekä rehukala (*rehuaine*).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2006.

Helsingissä 27 päivänä syyskuuta 2006

Minna Sirnö /vas
Iivo Polvi /vas
Kari Uotila /vas
Mikko Kuoppa /vas
Mikko Immonen /vas
Annika Lapintie /vas
Pentti Tiusanen /vas

Jaakko Laakso /vas
Outi Ojala /vas
Matti Kauppila /vas
Unto Valpas /vas
Veijo Puhjo /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas